

Sygn. akt III KZ 1/22

POSTANOWIENIE

Dnia 1 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

w sprawie R. G.

skazanego za czyn z art. 286 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 1 marca 2022 r., z urzędu, kwestii właściwości

w związku z zażaleniem skazanego na zarządzenie sędziego Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 16 grudnia 2021 r., sygn. akt II AKo (...)

o odmowie przyjęcia osobistego wniosku skazanego o wznowienie postępowania

zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w T. z dnia 7 lipca

2020 r., sygn. akt II Ka (...), utrzymującym w mocy wyrok Sądu Rejonowego w T. z dnia 8 lipca 2019 r., sygn. akt II K (...)

na podstawie art. 35 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

stwierdzić swoją niewłaściwość i przekazać zażalenie do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w (...).

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem z dnia 16 grudnia 2021 r., sygn. akt II AKo (...), sędzieja Sądu Apelacyjnego w (...), na podstawie art. 545 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k., odmówił przyjęcia osobistego wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w T. z dnia 7 lipca 2020 r., sygn. akt II Ka (...), utrzymującym w mocy wyrok Sądu Rejonowego w T. z dnia 8 lipca 2019 r., sygn. akt II K (...), z uwagi na

nieuzupełnienie w terminie braku formalnego przedmiotowego wniosku poprzez wskazanie konkretnych okoliczności, które uzasadniają ogólnikowe twierdzenia o łamaniu praw człowieka w toku postępowania (k. 33, 49).

Od powyższego zarządzenia skazany wywiódł zażalenie, które wniósł do Sądu Najwyższego, za pośrednictwem Sądu Apelacyjnego w (...). Zażalenie to zostało przyjęte i przekazane do Sądu Najwyższego na mocy zarządzenia p.o. zastępcy Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 4 stycznia 2022 r. (k. 55 – 58).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 35 § 1 k.p.k. sąd bada z urzędu swoją właściwość, a w razie stwierdzenia niewłaściwości przekazuje sprawę właściwemu sądowi lub innemu organowi. Po przeprowadzaniu w tej materii stosownej analizy Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że nie jest właściwy do rozpoznania ww. zażalenia. W pełnym zakresie podzielił tutaj pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w postanowieniach: z dnia 16 listopada 2021 r., sygn. akt III KZ 46/21, z dnia 24 listopada 2021 r., sygn. akt V KZ 51/21, z dnia 22 grudnia 2021 r., sygn. akt II KZ 53/21.

W judykatach tych trafnie przyjęto, że Sąd Najwyższy nie jest właściwy do rozpoznania zażalenia na zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania, zakończonego prawomocnym wyrokiem sądu okręgowego, wydane przez prezesa (przewodniczącego wydziału/upoważnionego sędziego) sądu apelacyjnego w trybie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. Uzasadniając to stanowisko wskazano (zob. zwłaszcza uzasadnienie postanowienia z dnia 16 listopada 2021 r., sygn. akt III KZ 46/21), że skoro sąd apelacyjny jest właściwy do rozpoznania zażalenia na postanowienie tego sądu o odmowie przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania z powodu jego oczywistej bezzasadności (art. 545 § 3 k.p.k.), to tym bardziej w zakresie jego kognicji winno mieścić się rozpoznanie zażalenia na zarządzenie prezesa (przewodniczącego wydziału/upoważnionego sędziego) sądu apelacyjnego, wydane w trybie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k.

W postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2021 r., sygn. akt III KZ 46/21, zasadnie podniesiono również, że wskazanej wyżej wykładni nie sprzeciwia się wynikający z art. 545 § 1 k.p.k. nakaz odpowiedniego stosowania w postępowaniu wznowieniowym przepisu art. 530 § 2 k.p.k. W ostatnio powołanej regulacji Sąd Najwyższy jest wymieniony jako sąd kasacyjny, do którego wyłącznej właściwości należy m.in. kwestia ostatecznego rozstrzygnięcia o dopuszczalności kasacji. Zasadność przyjęcia przez prawodawcę takiego rozwiązania nie może przy tym wywoływać wątpliwości. Oczywiście

jest bowiem, że nie można byłoby zaakceptować sytuacji, w której to sąd odwoławczy, od którego orzeczenia przysługuje ww. środek zaskarżenia, mógłby własną decyzją ostatecznie „blokować” możliwość przedstawienia tego środka do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

W wypadku wznowienia postępowania stan rzeczy przedstawia się jednak diametralnie odmiennie. Sądami „wznowieniowymi” są wszak zarówno sądy okręgowe, jak i sądy apelacyjne oraz Sąd Najwyższy (art. 544 § 1 i 2 k.p.k.), a wniosek o wznowienie postępowania składa się nie do sądu, którego orzeczenia wniosek dotyczy, ale do sądu wyższego rzędu (za wyjątkiem sytuacji, gdy wniosek o wznowienie postępowania dotyczy postępowania zakończonego orzeczeniem Sądu Najwyższego). Oznacza to, że w postępowaniu wznowieniowym, z uwagi na jego specyfikę, obawa wspomnianego wyżej „blokowania” nie zachodzi. Tym samym nie istnieją, analogiczne jak w postępowaniu kasacyjnym, racje, by ostateczną decyzję w przedmiocie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem sądu okręgowego zastrzegać do kompetencji Sądu Najwyższego.

W tym stanie rzeczy, Sąd Najwyższy uznał, że właściwym do rozpoznania zażalenia na zarządzenie prezesa (przewodniczącego wydziału, upoważnionego sędziego) sądu apelacyjnego odmawiające przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem sądu okręgowego jest sąd apelacyjny, a nie Sąd Najwyższy i stwierdzając swą niewłaściwość, przekazał zażalenie do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w (...).

Kierując się powyższą argumentacją, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.